

τοῦ δείπνου τοῦ μυστικοῦ, τῆς δεύτερας παρουσίας διὰ νὰ ἐμπνευσθῇ ἡ δαψιλή μεγαλοπέπεια τῶν ιταλικῶν τοπίων, αἱ λαμπροὶ τῶν Αὐλῶν τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Μερίτης ἐφτάται, δὲν ἵστων ἀνηγκαῖοι εἰς τὴν ἀνάπτυξίν του. Ἡ πρώτη του εἰκόνα ἡρέθισε τὰ μέγιστα τὴν περιέργειαν. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως συνέρρευσαν διὰ νὰ τὴν ἴδωσι καὶ νὰ τὴν θαυμάσωσιν. Όλοι προεῖπον διορώνως τὸ ἔνδοξον μέλλον του. Υπακούσας εἰς τῶν φίλων του τὰς συμβολὰς, μετέβη εἰς Λά Χαϊ τῆς Θλλανδίας, ὅπου ἐπώλησεν ἐκτόνων φλωρία τὴν εἰκόνα του, εἰς μετρίχιν ναὶ μὲν τιμὴν, ἀλλ' ἰκανὴν εἰς τὸ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ. Έκτοτε ἀποκατεσθίθη εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Θλλανδίας, καὶ ὅτι μόνον ἐπολλαπλασίας τὴν ἔργα του, ἀλλ' ἐσύττηται καὶ σχολείον ζωγραφικῆς, τὸ ὅποιον ὑπῆρχεν ἐκ τῶν κυρωτέρων πηγῶν τοῦ πλούτου του. Οἱ πρῶτοι προσπορισμοὶ του δὲν ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς καυμάτιαν ἀπὸ μέρους του ἀστωτίκην. Μὲν ὅλις τὰς ταχεῖας καὶ λαμπρὰς ἐπιτυχίας του, δὲν ἤταν θύμη οὔτε τὴν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀκούσῃ τοὺς δρειλομένους εἰς τὸ σπάνιον του πρωτέρημα ἐπαίνους ἐν μέσῳ τῶν ἀνωτέρων τῆς κοινωνίας τάξεων, μεταξὺ ἀνδρῶν διαπρεπόντων ἐπὶ φιλοκαλίζι, κομψότηται καὶ εὐφύτε. Ὁλαι του αἱ ἐπιθυμίαι, καθὼς καὶ ὅλη του ἡ ψιλοδόξεις περιωρίζοντο ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς τέγυνης του. Όταν ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον, ἀντὶ νὰ προτελῇ, ὡς ἄλλοι, ἀξιώσιες κέρδους, ἐνυμφεύθη χωρικήν, καὶ ἔξηκολούθησε νὰ ζῇ μετρέπης μικρᾶς τάξεως τοῦ λαοῦ, ἥτις παρεῖχε συνήθως εἰς τὴν τέχνην του ἀντικείμενα. « Δὲν ζητῶ, ἔλεγε συνεχῶς, τιμᾶς, ἀλλ' ἀνάταυσιν πνεύματος καὶ ἐλευθερίαν. » Ἡ ἀράπη τοῦ ἀργυρίου, ὡς φρίνεται, τὸν παρεκίνει νὰ προτιμᾷ τὸν μονήρη καὶ ἀπλοῦν βίον. Χωρὶς νὰ παραδεχθῶμεν ὅλης τῶν συγχρόνων του τὰς μαρτυρίας, πρέπει ἐν τοσούτῳ νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἐν γένει αἱ δυπάναι του ἥσταν μετριώταται τὰ πολυτέλεστορά του γεύματα, θεραπείαι, συνέκειντο ἀπὸ ιχθύας ἔηρούς καὶ τυρόν· τὴν περίεργον ταύτην ἔξιν δὲν δισκολεύεται νὰ πιστεύῃ, ὅπτις ἐνθυμηθῇ τὸ παρόδοξον τῶν τρόπων τοὺς ὅποιους μετεχειρίζετο διὰ ν' αὐξήσῃ τὰ εἰσοδήματά του. Παρήγγελλε τὸν υἱὸν του, εἰς δὲν ἀνέθετε τὴν πώλησιν τῶν εἰκόνων του, νὰ προποιηται ὅτι τὰς ἔκλεψε, καὶ τοῦτο διὰ νὰ τὰς πωλήσῃ εἰς ύψηλοτέρους τιμῆν. Ἀλλ' ἡ πλέον ἀλλόκοτος, ἡ κωμικωτέρας διλῶν τῶν τοιούτων ἐπινοιῶν του, εἶναι ἡ ἐφεδῆς· ἡ σύγυργός του, ἥτις ἡγάπα ὡς καὶ ἐκεῖνος τὴν οἰκουμέλιαν, ἐκοινολόγησεν ὅτι ὁ ὀντὸς τῆς ἀπέθανεν. « Η εἰδησίς αὐτὴ ἐτερωπλασίας τὴν τιμὴν τῶν ἔργων του ψευδῶς ἀποδιώσαντο. » Πλῆθος ἀγοραστῶν συνέρρευσαν τότε εἰς τὸ κατάστημά του· ἀμαδέες ἐπωλήθησαν ὅλαι του αἱ εἰκόνες, ὁ νέος ἐπιμενίδης ἀνέστη, καὶ ἤλθε νὰ μετρήῃ τὰ φλωρία τῶν θαυματῶν του. Αἰσθάνομαι καὶ ἐπιδοκιμάζω τὴν δργὴν τῶν ἀπατηλέντων, δὲν συμμερίζομαι δύμας τὴν αὐστηρότητα τῶν θιογράφων του, οἵτινες κατέκρινον ἀνιλεῶς τὸν παράδοξον τοῦτον ἀστεῖσμόν. « Η οἱ ἀγορασταὶ ἐσκόπευσαν νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτὰς τὰς εἰκόνας, καὶ τότε τὰς ἡγόρασαν κατὰ τὴν τιμὴν των, ἡ ἥθελον νὰ τὰς πωλήσωσι, καὶ τότε ἡ ἀπάτη των δὲν εἶναι ἀξία τοσαύτης δργῆς. Ἐὰν εἶναι ἀληθής, ὡς λέγουσιν, ὅτι μαθηταὶ του, διὰ νὰ χλευάσωσι τὴν τόσην πρὸς τὸ

ἀργύριον ῥιπήν του, ἐζωγράφουν ἐπὶ χαρτίου νορικατα ἀτινα διεσκόρπιζον ἐντὸς τοῦ καταστήματος, καὶ τὰ διόπτα ὁ διδάσκαλός των συνήθροιζε, δὲν τοὺς μέμφομαι, διότι ἡ ἀστειότης αὕτη ἦτον ἵστως ἡ καταληλοτέρα ποιητὴ τῆς φιλοχογυρίκς του. Εἶχε γερίσει τὸ καταστημάτικ του μὲ παλαιά ἐπιπλα, μὲ πτλαίς πανοπλίας; μὲ σκεύη συντετρυμένη, μὲ μεταξωτὰ σπάνια, ἀτινα ὠδυλαζεν εἰρωνικῶν ἀρχαιότητας. « Η παροδοξία αὐτὴ, εἰς τὴν ὁ τοίχον προτοφθη πολλὴ σημαντικότητας καθίστησε τὴν ἔργωνται καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὅγι τεχνίται ὡς ὁ Ρεμβράντ, δὲν εἶναι θεοτοκίας ἀξιοποίειστος. Περιεργότερον εἶναι ἀναντιέρθητος τὸ νὰ γνωρίσωμεν τὰς ισχυρογνώμονας καὶ δυσμενεῖς του διαθέτεις; τὰς ὁποίας ἀνέπτυσσε κατὰ τὰς σχέσεις του καὶ μετὰ τῶν ἐγκριτοτάτων τῆς κοινωνίας; Ο Ρεμβράντ ἔξειχεν εἰς τὴν προσωπογραφίαν, καὶ ὡς τόσον πολλάκις διὰ τὰς ιδιοτροπίες του, ηναγκάζετο ν' ἀκούῃ παρατηρήσεις ἐκ μέρους τῶν ζωγραφουμένων, οἵτινες ἀνήκουν εἰς τὰς πρώτας τάξεις τῆς κοινωνίας. Ναὶ μὲν εἶναι ἀληθές ὅτι τὰς παρατηρήσεις τῶν ἀμαθῶν πρέπει νὰ καταφράγωμεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἀλλ' ὅτι καὶ νὰ ἐκτιθέμεθα εἰς τὸ νὰ πέθωμεν δι, τι ἔπειτα μίαν ροράν διεμβράντ. Ἐζωγράφησεν εἰκόνα περιπτάνουσαν τὰ πρόσωπα ὅλα οἰκογενείας τινός· ἡ στάσις τῶν προσώπων εἴχε γενεῖ μετὰ πλείστης ἐπιτυχίας, καὶ ὁ ζωγράφος ἡράγεται ν' ἀκούῃ τοὺς ἐπαίνους τῶν πρωτόπων του, διατηνόντων ὅτι τὸν ἀναγγελλωμένον ὅτι διπλοῦς τὸν ὅποιον ὑπερηγάπτα ἀπέθανε. Κατ' ἀρχὰς ἴστενας λυπηθείσεις ἀλλὰ μετὰ μικρὸν, χωρὶς νὸτι εἴπη τι εἰς κανένα, ἐσχεδογράφησεν εἰς τὴν αὐτὴν εἰκόνα τὸν ἴσοβηίωσαντα πίθηκα, ἀποθεώσας οὕτω τὸν φίλατόν του· ἡ εὐγενής οἰκογένεια ἡγανάκτησε, καὶ ἐπήγιησε νὰ σηεσθῇ τὸ πρόσωπον τοῦ παραδόξου φίλου τὸν ὅποιον ἤθελησε ν' ἀπαθανατίσῃ. Ο Ρεμβράντ δημο: ἀντέστη καὶ ἀνεγώρησε προσλαβόν καὶ τὴν εἰκόνα.

Ο Ρεμβράντ ἐμόρωτε πολλοὺς μαθητὰς, ἀλλὰ μόνος ὁ Γεράρδ Δώ, ὁ Φλίγκ καὶ ὁ Εσκούτζ ἀρκοῦσε νὰ δοξάσωται τὸν διδάσκαλόν των.

Μετὰ πολλὰς καὶ λαμπρὰς ἐπιτυχίας, ἀπέθανε τὸ 1674 περὶ τὸ 68 ἔτος τῆς ἥλικες του.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΓΑΛΑΒΑΪ.

Η ἀκόλουθος ἴστορία θέλει φανῆ σχεδὸν μυθώδης εἰς πολλοὺς τῶν ἀνηρωστῶν· καὶ διμω: δισον παράξενος καὶ ἀν ἥναι τὴν ἐγγυώμεθα ὡς ἐπίσημον. Ἀλλως τοι εἰς ἀμφιβάλλοντες περὶ τούτου δύνανται νὰ συμβουλευθῶσι τὰ χρονικὰ τοῦ κομητάτου τοῦ Γαλαβαΐ, ἐν οἷς ἐκτεταμένως περιγράφονται. Η φρικώδης διητής εἶναι τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, σώζεται ἐπίστης εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς πόλεως.

Ἐν ἔτει 1493 ὁ Ιάμες Λίχη Φίτζ-Στέφεν, πλούσιος ἐμπόρος καὶ δημαρχός τῆς πόλεως Γαλαβαΐ ἐν Ἰεραπόλισι, ἐδίκασε δίκην ἥτις, ἐνώπιον τῶν συμπολιτῶν του, τὸν ψώσαν εἰς τὴν τάξιν καὶ δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὑπεράνω τῆς τάξεως τοῦ Βρούτου.

Κατ' ἔκεινην τὴν ἐποχὴν μέγα ἐγένετο ἐμπόριον

μεταξὺ τῆς Βορείου Ἰρλανδίας καὶ τῆς Ἰσπανίας. Ὁ φίτζι-Στέφεν, δοὺς ὡς ἐκ τοῦ ἐμπορείου του, πολλάκις ὠρθοῦτο καθημαγμένη ἐνώπιόν του καὶ τὸ πελιδνὸν στόμχα του, τῷ ἀπέτεινε τοὺς ἀκολούθους λόγους: «Βάλτερ, ἡμῖν ἀθῶς, καὶ ἡ Ἀγνὴ εἶναι ἀκηλίδωτος.» Οὐδὲν ἔνδε τῶν φίλων του, Γομέζ, ὄνομαζόμενον, ἐμπόρον εἰς Γάδειρα. Τὸν νέον Ἰσπανὸν ἐδέχθη κ' ἐφιλοφρόντεν ἡ οἰκογένεια τοῦ Στέφεν μ' ἔκεινην τὴν ἀξιοθαύμαστον φιλοξενίαν, ἥτις διατρίβει πάντοτε τοὺς Ἰρλανδούς.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ Γομέζ συνέδεσε φίλιαν μετὰ τοῦ Βάλτερ Δύχην, νέου ἡλικίας εἴκοσι καὶ ἔνδε ἑτῶν, μοναδικοῦ τοῦ δημάρχου υἱοῦ, καὶ ἔγενοντο ἀχρώιστοι. Τὰ λαμπρὰ προτερήματα, αἱ θαύται γνώσεις, ἡ γενναιοφρόσυνη, τὸ εὐγενές καὶ ἀνδρικὸν πρόσωπον τοῦ Βάλτερ, τὸν εἶχον ἀπὸ πολλοῦ καταστήσει προσφιλῆ εἰς θλούς τῆς πόλεως τοὺς κατοίκους. Δὲν ἐστερεῖτο ὅμως κ' ἐλαττωμάτων ἐπειδὴ ἡτον φιλήδονος. ἐνθουσιῶν εἰς ὅ, τι τῷ ἔκαμε ζωρχὸν ἐντύπωσιν, καὶ, πρᾶγμα δυστυχῶς κοινότατον παρὰ τοῖς συμπολίταις του, ἐκδικητικὸς εἰς τὴν πάραμικρὰν προσβολὴν.

Οὐ Βάλτερ ἐπειρποιεῖτο τότε νέαν τινὰ ὄνομαζομένην Ἀγνὴν Σχεριδάν καὶ περιπαθῶς τὴν ἡγάπα. «Ημέρας τινὰς πρὸ τῆς διὰ τὸ συνοικέσιον δριτοῦτης ἐποχῆς, ὁ δήμαρχος Φίτζι-Στέφεν ἐδώκε μέγα συμπόσιον ἐν φιλορύσκοντο ὁ Γομέζ, ἡ Ἀγνὴ Σχεριδάν καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς. Πολλάκις, κατὰ νὸ γεῦμα, ὁ Βάλτερ ἐνόμισεν ὅτι εἶδε τὴν νέαν καὶ τὸν Ἰσπανὸν ἀνταλλάσσοντας βλέμματα συμπτωτικά. Συνέλαβε ὅτεν θεάσιν ζηλοτυπίαν, καὶ τὸ πρωὶ μεταβάς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἀγνῆς, τὴν κατηγόρησεν ὡς ἀπιστον. «Η νέα ὄργισθεῖσα διὰ τὴν ἄδικον ταύτην κατηγορίαν, καὶ, ὡς πολλαὶ γυναικεῖς, μὴ θέλουσα ἀπὸ ὑπερηφάνειαν νὰ δικαιοιογυνθῇ, ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν τῇ ἀπάτῃ του, καὶ οὕτως ἔχωρίσθησαν δυστρεστημένοι. Δυστυχὴ Ἀγνῆ! δὲν ὑπόπτευε ποτὲ τὴν διπλῆν καταστροφὴν ἢν ἔμελλε νὰ ἐπιφέρῃ ἡ φιλαυτία της, καὶ δὲν ἐφεντάζετο ὅτι ἀντὶ τοῦ νυμφικοῦ πέπλου ὅστις ἔμελλε νὰ κοσμήσῃ τὴν κεφαλήν της, ὅπανε πάνθιμον κάλυμμα. Τὴν ἐσπέραν τῆς ἐπιούστης, ὁ Βάλτερ διεβάινων ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας τῆς Κ. Σχεριδάν, εἶδε τὸν Γομέζ ἐξερχόμενον αὐτῆς. Τότε αἱ ὑπόνοιαι του μετεῖλθησαν εἰς θεβαϊστητα. Πτοούμενος ὑπὸ τοῦ δαίμονος τῆς ζηλοτυπίας, καὶ ἀκούων μόνον τὸν δαίμονα τῆς μανίας του, ὅρμῃ κατὰ τοῦ δυστυχῆς φίλου του, δοτεῖς, ἐξ ἀπροόπτου προσβαλλόμενος καὶ μὴ ἀναγνωρίζων τὴν φωνὴν τοῦ Βάλτερ, τὴν ὁποίαν ἡ λύσσα του καθίστα ἀμβλύνηκεν, ἐνόμισεν ὅτι θέλει διεργύη τὰς χειράς τοῦ δολοφόνου, φεύγων πρὸς ἔρημόν τι τῆς πόλεως μέρος παρὰ τῇ ἀκτῇ τῆς θαλάσσης. Οὐ Βάλτερ τὸν καταδιώκει, καὶ τὴν στιγμὴν καθ' ἥν ὁ Γομέζ φιάσας εἰς τὰς δοχαὶς τοῦ αἰγιαλοῦ, ἀδυνατεῖ νὰ προχωρήσῃ τῷ ἐμπήγῃ εἰς τὴν κερδίαν του τὸ ἐγχειρίδιον καὶ φίπτει τὸν δυστυχῆς τῆς τὴν θάλασσαν.

Τὴν ἐπιούσαν ἡ παλιρροια ἀπέρριψεν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τὸ πτώμα, τὸ ὁποῖον πολλοὶ ἀνεγνώρισαν.

Ἐν ᾧ δὲ τὸ πτώμα αὐτὸν ἐκυμάνετο ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῇ ἔκαμψεν ὁ δολοφόνος; Όταν τοῦ ἐπανῆλθεν ἡ σκέψις, δταν ἡδυνθήτην ὑπόκαλεστη εἰς τὸν νοῦν του τὸ ἀποτρόπαιον δράμα, τοῦ ὁποῖου αὐτὸς ὑπῆρχεν ὁ πρωταγωνιστής, τότε τὸ ἐγκλημα τῷ ἐφάνη καθ' ὅλην του τὴν φρικώδη γυμνότητα. «Η σκιά τοῦ φίλου

του μετὰ τῆς ἀχνιζούσης εἰς τὸ στῆθος του πληγῆς ὠρθοῦτο καθημαγμένη ἐνώπιόν του καὶ τὸ πελιδνὸν στόμχα του, τῷ ἀπέτεινε τοὺς ἀκολούθους λόγους: «Βάλτερ, ἡμῖν ἀθῶς, καὶ ἡ Ἀγνὴ εἶναι ἀκηλίδωτος.» Οὐ Βάλτερ διῆλθε τὴν νύετα πλανώμενος εἰς τὰ δάση καὶ κατακυριεύμενος ἀπὸ λύπην τόσον θαυματάτην, δοῦν ἀνθρωπος εἶναι δυνατὸν νὰ δοκιμάσῃ ποτέ. Όλη ἡ μέλλουσα μετὰ τῆς μνηστῆς του εὐδαιμονία, ὅλαις αἱ καθαραὶ καὶ ὑψηλαὶ ἐκεῖναι ἥδοναι, τὰς ὄποιας εἶχεν ὄνειροπολῆσει, ὅλα τὰ ἔτη ἐκεῖνα τῆς συζητηκῆς εὐτυχίας ἀτίνα ὥρειλον νὰ παρέθωσι μεταξὺ τῆς Ἀγνῆς του καὶ τῶν τέκνων του, ὅλα ταῦτα τὰ εἰχε καταστρεψει ἐν μιᾷ στιγμῇ. Δὲν ἦτο ἀλλοιοφόνος, τὸ αἰσχύος, τὸ ὄνειρος τῆς οἰκογενεῖος δολοφόνος, τὸ αἰσχύος, τὸ ὄνειρος τῆς οἰκογενεῖας του. Εμάλυνε τὴν πολικὸν τοῦ γέροντος πατρός του καὶ δικαιούστην ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἀρὰς πάστης τῆς πόλεως ἥτις τὸν ἡγάπα. Τέλος ἡσθάνθη ἀνακούφισιν τινὰ τοῦ πόνου του, λαβών τὴν σταθερὰν ἀπόφρασιν νὰ παραδοθῇ αὐτῷς ὁ ἔδιος εἰς γεῖρας τῆς δικαιοσύνης καὶ ν' αποτίσῃ τὸ ἐγκλημάτου ὃ διέπονειδίστου θανάτου. — Μὲ τὴν ἀπόρασιν ταύτην διευθύνθη περὶ τὸ λυκαυγές πρὸς τὴν πόλιν, εἰς τῆς ὄποιας τὰς πρώτας οἰκίας μόλις φθάσας ἀπόπντησε μέγα πλῆθος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὄποιον ἀνεγνώρισε τὸν πατέρα του ἐφιππὸν συνοδεύμενον ὑπὸ πολλῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων. Εὔκατουν τὸν φονέα, ἀλλὰ τίς ἦν; ποῦ ἦν; οὐδεὶς ἔγνωριζεν. Οἱ ἄρχων ἀναγνωρίστηκαν τὸν νιόν του ἐμειδίασε μειδίαμα ἀγάπης κ' ἐπρυγώρησε πρὸς αὐτόν. Οὐ Βάλτερ, τὸ πελιδνὸν τοῦ θανάτου ἔχων ἐπὶ τῶν χαρακτήρων του καὶ τὰ μέλη κλονούμενα ἔκυψε τὴν κεφαλὴν ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους.

«Γνωρίζεις, υἱέ μου, τὴν συμβάσαν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ζηλοτυπίας φίλος σου ἐδολοφονήθη τὴν νύκτα ταύτην. Ἰδού τὸ πτώμα του τὸ ὄποιον κομίζουσιν. Οἱ λόγοι μου σὲ λυποῦν, τὸ γνωρίζω· ἀλλὰ εἰμεθα πρὸ πάντων ἀνθρωποι. Δὲν δυνάμεθα νὰ μαντεύσωμεν τίς εἶναι ὁ δολοφόνος. Ἀλλὰ σὺ ὅστις ἔγνωσκες δλας τὰς σχέσεις του δύνασαι τοσινεῖς νὰ μᾶς συμβουλεύσῃς· λέγε, μπάπως ἔχεις ὑπονοίας τινάς; — Πάλη ἡρξατο ἐν τῷ καρδίᾳ τοῦ νέου, τὸν ὄποιον οὐδεὶς ὑπέρπτευε κ' ἐπομένως ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατός του ἦσαν εἰς τὰς ἴδιας τοῦ χειρός. Επτοπεν ἀρά γε νὰ διατηρήσῃ ζωὴν κηλίου της φωνῆς, διαμένην ὑπὸ αἰματος καὶ κατατηκομένην ὑπὸ τοῦ συνειδότος, ή νὰ τείνῃ τὸν τράχηλόν του ὑπὸ τὴν μάχαιραν τῆς δικαιοσύνης; «Η πάλη αὐτη δὲν δικαιεῖται πολύ. Θέτεν ἀνορθώστες τὴν κεφαλήν του εἴπετε μὲ φωνὴν ὑπόκωφον·

«Ο δολοφόνος εἶμαι ἐγώ!» Δὲν δυνάμεθα νὰ πειργάψωμεν τὰ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ πατρός διατρέξαντα. Τὸ ἔργον εἶναι ὑπέρπτευν τῶν δυνάμεων μας. Σκότως ἐκάλυψε τοὺς ὄρθιαλμούς του καὶ ἔκεντη τῆς θαυματεῖας τῶν φιλάκων, ἥθελε πέσεις ἀπὸ τοῦ ἀπόπου του. Ω; δήμαρχος; τῆς πόλεως; ἦν ο μόνος ἄρχων, καὶ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ αἰώνος ἐκένους ὑπέρπτετος τῶν πολιτικῶν καὶ ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων τοῦ πατέρος δικαιατής. Επεὶ τινάς στιγμάς ὑπῆρξεν δλως πατέρος. Αἴθονα δάκρυα ἔβρεχον τὰς παρεῖλές του, καὶ, ἐν τῇ καρδίᾳ του, ἐζήτει χάριν διὰ τὸν νιόν του ἀλλ' ἐμνήσθη τοῦ δράκου διὰ τὸν νιότον τὸν θεοῦ καὶ τὸν φωτικώδη γυμνότητα. «Η σκιά τοῦ φίλου

καὶ μολονός εἰδὲν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης δλας τοῦ δόν ἐκλείπουσαν ἡρώτησεν αὐτὸν ἃν ήδυνατὸν γὰρ οὐκ
κυριού τας ἥδονάς ἐκλείπουσας δι' αὐτὸν, ἀπεφάστησε τηρήσῃ ἐκπιθετικόν.

“Η θλιβερὰ συνοδία διειθύνθη τότε πρὸς τὴν φυλακὴν, ἐν τῷ μέσῳ πλήθους ἀπεῖρου θεατῶν· οἱ μὲν ἐπήνουν τὴν διαγωγὴν τοῦ δημάρχου, οἱ δὲ κατηρροῦντες αὐτὸν ὡς ἄκαπτον, ἐθρίνουν τὴν θλιβεράν ειμαρμένην τοῦ νέου ἀγαπητοῦ διὰ τὰ τάσα του ποτερήματα καὶ καταδικαζομένου εἰς θάνατον ἐν τῇ κία εἰκοσι καὶ ἑνὸς ἑπῶν.

Πάτερ οἱ φίλαστρον εἰς τὸ δεσμωτήριον ὁ δίκαιος γοργὸς ὑπέστη νέαν δοκιμασίαν, διεῖ λόθιον δορυφοίων, ἡ γυνὴ του, ἡ κόρη του καὶ ἡ μηνιστὴ του Βάλτερ. Ἰδούσαι τὸν νέον ταῦτα χειραςθεδειμένας, τὴν δύναμιν ὠλέαν, προχωροῦντα ἐν μέσῳ δίδυσι τοιων φυλάκων αἱ τρεῖς γυναῖκες ἀφῆναι φωνὴν γοργὸν καὶ ἡ ἄγνη ἐλειποθύμησεν. Οὐλαι ἔκλαιον καὶ αὔτοὶ οἱ φύλακες εἶχον θυροὺς τοὺς ὅρθαλμούς. Μόνος ὁ Αἴσχων ἔμεινεν αμετάποστος τόσον ἦτο πεπεισμένος διεῖ εἰσπλήρους ιερὸν καθηκοντος.

“Η δίκη του Βάλτερ Φίτζι. Σιέφων ἐδικάσθη μετά τινας ἡμέρας, καὶ ἡ μικρὴ του Γαλβάδου πόλις εἶδε πατέρα δικάζοντα ὡς ὁ Βρούτος τὸν μονογενὴν αὐτοῦ οὗτον, καὶ ὡς αὐτὸν, καταγινώσκοντα θάνατον κατὰ τοῦ νιού τούτου ἔγινε δάκρυον· τὸ θάρρος τὸν ἐγκατέλειτε καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλε ν' ἀπαγγεῖλη τὴν φρικῶδην απόρθασιν. Πάραυτα διως συνηλθε καὶ τὴν ἀπήγγειλέ μὲ ίκανὴν ἀταράξιαν.

Αἱ σκληραὶ τοῦ γενναίου καὶ ἀδιερθροῦ ἀρχοντος δοκιμασίᾳ δὲν ἔλλειχαν ἐνταῦθα. Αἱ ἔξοχοι ἀρεταὶ του δὲν ἔνοοῦντο ὑπὸ του ὄχλου. Αὐτὸς ἀλλαλάζων καὶ ἀποπέμπων κραυγὰς θανάτου κατὰ τοῦ δημάρχου, ἀπῆτει ἐπιτακτικῶς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἔνδοχου καὶ μετένησεν τὴν φυλακὴν διὰ νὰ τὴν κατεδαρεῖσθαι, αὐτὴν τε καὶ τὴν παρακειμένην οἰκίαν τοῦ δημάρχου. Οἱ φύλακες τῆς πόλεως καὶ τινες σρατιώταις συναθροισθέντες κατεσπευσμένως κατέρθωσαν νὰ σώσωσι τὸ δεσμωτήριον καὶ νὰ καθέξωσι τὸν λαόν, διτὶς τοσούτον μᾶλλον ἀπέβαινε μανιάθης, καθόσον ἔγνωριζεν διεῖ διέγκληματίας ἀπεθύμει τὴν κωνήν.

Μὲ τὸν ἀναρριζόντον τοῦτον τοῦ ὄχλου ἀνευλγθησαν αἱ μεσιτεῖαι τῶν ἴσχυροτέρων τῆς πόλεως καὶ τοῦ κομητάτου, τῶν συγγεῶν καὶ τῶν φίλων τοῦ δημάρχου, τὸν ὅποιον τίποτε δὲν ἔδινεν· νὰ κάψυῃ, κατοῦ διποίους ἡ ἀπόκριτις ὑπῆρχεν εἰς ὅλους ἡ αὐτὴν οὐδὲ ἀνθρωπὸς πάσχω, ὡς πατήρ κλαίω, ὡς ἄργυρων γαίων διότι εἶχον τὸ θάρρος νὰ ἐκπλήρωσι τὸ καθηκόν του. Ο νόμος ἀπεφάσισε καὶ ἡ ἀπόρθασις ἀπαγγεγέλθη διὰ τοῦ στόματός μου. Θεῖαν ἀποθάνω διὰ τοῦτο, τὸ οὐεύρως ἀλλ' ο νόμος θὰ λάβῃ δλον καὶ πλῆρες τὸ ἀποτέλεσμά του· τίποτε δὲν θὰ σώσῃ τὸν ἔνοχον.

Τὴν προηγουμένην τῆς ἐκτελέσεως τοῦ θανάτου νύκτα, ὁ δυστυχὴς πατήρ ὑπῆργεν εἰς τὴν εἰρητὴν τοῦ νιού του κρητῶν εἰς χειράς του λαμπάδα καὶ συνοδευόμενος ὑπὲρ ἔνος ιερέως. Εἰσελθὼν ἐκλείπετε τὴν θύραν, ἔθεσε τὴν κλιδά της εἰς τὸ βαλάντιον του καὶ ἐπειτα ἐκάθισεν εἰς τὸ γνάνιμα θυρίδος τινός. Ο κατάδικος ἐπλησίασε τὸν πατέρα του καὶ μὲ φωνὴν σχε-

“Οχι, μή μου, τῷ ἀπεκρίθη ὁ δήμαρχος, μὲ φωνὴν ἐπίσημον, οχι δὲν ὑπάρχει πλέον διεῖ ἐστὶ τούτῳ τῷ κόσμῳ. Ο νόμος ἀπεφάσισε, καὶ η αἰσθητική του θάλαττος θεοῖς θεοῖς περὶ τὸ λυκαυγές. Εν διαστήματι εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἑταῖρον τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ σου, ιερεύων αὐτὸν νὰ σὲ καταστήσῃ ἀγαθόν, φίλατον, σοφόν. Δὲν ἔκρινε κατάλληλον νὰ ἐπακούσῃ τῶν δεήσεών μου. Καὶ δύως εὐλογητὸν τὸ ἄγιον αὐτοῦ ονομά, ἀν καὶ μὲ δῆμωκε τὸ πικρότατον τῶν ποτηρίων νὰ πίω. Ήταν δὲν ημην δικαστής σου ηδυνάμην ξειρά ζητήσω τὴν χάριν σου καὶ νὰ ικετεύσω τὸν ηγεμόνα νὰ τοι ἀποδώσῃ τὴν ζωὴν ἀν καὶ μεμολυμένην υπὸ φόνου. Σου τὸ ἐπαναλαμβάνω, πρέπει ν' ἀποδέης. Άν καὶ τὰ δάκρυά μου ρέουσι τὴν στιγμὴν ταύτην, ἔχω δύως ἀμετάθετον ἀπόφρασιν. Στρέψον λοιπὸν ὅλας τὰς σκέψεις σου πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπιλήφθητι τὸ αἴδειον ὃν νὰ μὴ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν του εἰς σὲ, εἰς σὲ διτὶς δὲν ἐφορθήθης νὰ γύσης το αἷμα του θύμου σου, ἔκεινου τὸν δόποιον ὑπεδέγθην ὡς δεύτερον οὐδὲν εἰς τὴν οικίαν μου, καὶ τὸν δόποιον ὧρφεις νὰ θεωρήσῃς ὡς ἀδελφόν σου. Ήλθον διὰ νὰ ἔνωσα τὰς δεήσεις μου μὲ τὰς τοῦ ἄγιου τούτου ιερέως, διὰ νὰ τοι δώσῃ ὁ Θεὸς τὴν δύναμιν νὲν ὑποστῆς μὲ θάρρος καὶ χριστιανικὴν καρτερίαν τὴν ποινὴν σου.”

Ο δήμαρχος ποσοεκάλεσε τότε τὸν ιερέα ν' ἀρχίηται δεήσεις τῶν ἀγωνιώντων καὶ νὰ πρεσεύσῃ παρὰ τῷ Θεῷ διὰ τὴν συγχώρησιν τοῦ ἔνόχου. Ο νέος κατάδικος ἤνωθι μὲ αὐτούς, ἀνέτεινε μετά ζύλου τὴν καρδίαν του πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἐνησχολήθη πλέον περὶ τοῦ κόσμου, μήτε περὶ τῆς ζωῆς.

Περὶ τὸ λυκαυγές ἐξωτερικὸς θύρυσος ἀνήγγειλε τὴν ζωὴν τῶν φυλάκων μετὰ μικρὸν ἔκρουσον τὴν θύραν ἥτοι δημιούρος διτὶς ἀπαιτήσῃ τὴν λείαν του. Ο δήμαρχος τοῦ θνοῖσε καὶ τὸν ἐθοίησε μελλούσα ν' ἀπαλλάξῃ τὸν νιόν του τῶν ἀλύσεων μὲ τὰς οποίας ήτο πεφορτισμένος. Ο ἐκτελεστής ἐπέρασε τὸν ολέθριον θρόχον εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ καταδίκου, ἐπειδειδούσας αὐτὸν διατήρη μετεκτύν αὐτοῦ καὶ τοῦ ιερέως αὐτῆν μετ' αὐτῶν μίαν κλίμακα, τοῦ νεού ἐρειδομένου ἐπὶ τῶν θραχιώνων ἀμφοτέρων. Όταν ἐφύλασσεν εἰς τὴν πύλην τῆς φυλακῆς, ὁ δῆμαρχος ὑπέστη νέαν καὶ τρομερὸν ἔροδον, περίστασε, ἀλλως τὴν δόπειαν εἶχε τρόπου τινὰ προΐδει. Η πτωχὴ γυνὴ του, ης τὸ οἰκογενειακὸν ονομά ήτο Βλάκη, ἐξαντλήσασα τὰ δάκρυά της, τὰς δεήσεις της, δλα τὰ μέσα τέλος πρὸς σωτηρίαν τοῦ οὗτού της, καὶ κατεχομένη ὑπὸ μψηλοῦ μητρικοῦ παναττού, ηνώσεις περὶ αὐτῶν δλα τὰ μέλη τῆς οικογενειας της, καὶ ἀπεφάσισε ν' ἀντιτείσω διὰ τὴν διάσις εἰς τὴν καταδίκην τοῦ Βάλτερ. Εἶχαν λοιπὸν πορειηθεὶσι πολλοὶ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως καὶ μέγα μέρος πολλῶν ἔνωθεν μετ' αὐτῶν στήθησαν μεγαλορόωντος τὴν χρόνι τοῦ νεού. Πέρης ἀλλοι περὶ τὸν δήμαρχον τοῦ Γαλβάδου ήθελεν ὑποχωρήσεις ἐνώπιον τοῦ μανιώδους τούτου δηλού, ἀλλ' οὐτός έμεινε σταθερός καὶ ἀκεπιστούσ. Πηρήσεις τὸν λαόν εἰς τὴν πρὸς τοὺς νόμους ουπακοήν καὶ θρόταγήν. ἀλλ' οὐτός τῷ ἀπεκρίθη κα-

δαρίκον τὸ ιερίον μὲ πελέκεις, καὶ ἀρπάζων τὸν σιτισμὸν καὶ πειστάσεων σκεξητάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Βλέπων ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τὸ ἑσίον καὶ τὸν δῆμον ἐλλείποντα, ὁ δῆμαρχος, τοὺς τελευταῖαν καὶ φρικώδην νίκην κατὰ τῶν πατριῶν του αἰσθημάτων, ἀπεφύγει νὰ ἐκτελέστη τὸν ἀπόφασιν αὐτὸς ὁ ἴδιος. Κρατῶν τὸν οὐίον τού πάντας, τὸν εἰσήγαγεν εἰς τὴν φυλακὴν, τῆς ὄποις τὸν θύραν ἀπέκλεισεν· εἴτα ἀναστὰς μετὰ τοῦ καταδίκου κλίνεσκα ἐλυκοῖδη, ἔφθισεν εἰς Ουρίδα ἵσπεδον καὶ βλέπουσαν πρὸς τὴν πλατεῖαν πλήρη αὐθόρωπων. Οἱ λιμναὶ τὰ βλέψαματα ἐν ἀλαρεὶ ἐστράφεται πρὸς τὴν θυρίδα. Νομίζοντες οὖτον ὅτι ὁ δῆμαρχος ἤζει νὰ κτίσῃ νέαν πρὸς αὐτοὺς πρόσκλησιν, ἐπαγέλασιν τὰς εργασίας των. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν φρίκην τῶν θεατῶν ὅταν εἶδον αὐτὸν νὰ προσερπῇ εἰς ἐν ἡγεμόνιον προσκλωμένον εἰς τὸ ἔξωτερικὸν τῆς θυρίδος, τὸ προσκονίον τοῦ ὄποιον ἡ ςτλη σάρπη εἶχε περατῦθη εἰς τὸν λαϊκὸν τοῦ Βάλτερι Όλων αἱ γλώσσαι ἔμειναν παραλειμέναν. - Δεῦ ἀνέπνεον πλέον· σιωπή θανάτους ἰσορρίειν ἐπὶ τῆς πλατείας. . . . Ο πατήρ ἡ πατέρη τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν, ἐπειτα διὶ ἀγώνας ὑπερανθρώπου τὸν ἐτίναξεν εἰς τὸ ἀχανές. . . . Ο νεας ἔμεινε κρεμάμενος μόνος ἀπὸ του λαιμοῦ. Ο ἀπόρητος ἄρχων προσεδόκα νασφργῇ ὑπὸ τοῦ πλήθους. Ἀλλ' αὐτὸς ἔμεινεν ἀλιντον. Καταληφθεὶς ὑπὸ θανατημοῦ διὰ τὴν ψυκλὴν ταύτην πρὸς τοὺς νόμους ἀρπάζωντος ἀρχοντος ἐκτελέσαντος τὸν μεγάλην ταύτην πρᾶξην ἀμεσολήπτου δικαιούσης ἡς ἡ ιστορία δὲν παρέχειν ὕδεν παράδειγμα, ἀπεχώρωσεν εἰρηνικῶς εἰς τὰ ἴδια.

Η γάστρα Άγρης Σχερίδας, ἡ ἀθώα αἵτια τῆς φρικῆς ταύτης τραγῳδίας, ἀπέβανεν ὑπὸ λύτης μετ' οὐ πολὺ. Ο δῆμαρχος παρατηθεὶς τῆς θίσεως του τὴν αὐτὴν ἥμεραν, ἐκλείσθη εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἀπεχωρίσθη τῆς κοινωνίας διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του.

Η οἰκία του ὑπάρχει εἰσέτι εἰς τὴν Λορδαρδικήν, δόδον ἐν Γαλβάῳ, δόδον γνωστὴν καὶ σήμερον ὑπὸ τῷ ονοματεῖον Dead Man's lane (στενωπὸς τοῦ θανάτους ἀνθρώπου). Ἐπεράνω τῆς μεσαίκης θυρίδος φρίνεται κεφαλὴ ἀποθανόντος καὶ δύο ὅστα σταυρὸν σχηματίζοντα ἀνεγλυμένα ἐπὶ μέλανος μαρμάρου.

Η ἀπόφραξις αὕτη ἐξτελέσθη τὴν 2 Νοεμβρίου 1493.
H. A.
(Ἐκ τοῦ γχλλικοῦ.)

Περίεργα τίνα ιστορικά γεγονότα ἐπὶ τοῦ Μιθριδατικοῦ πολέμου, ἀφορῶντα τὴν τύχην τῆς Ἐλλάδος.

Ἡ Ἐλλὰς πρὸ καιροῦ παρηκμακτία καὶ τὴν προτέρην αὐτῆς εὔκλειαν ἀπειδούσαντη, κατέστη ἡδη ἀγενήτη, τεταπεινωμένη, ἀπειροπόλεμος, ὑπέλεκουσα τυφλοῖς δημασισιν εἰς τῶν Ρωμαίων τὰς ὁρές· ὁ πάλαι ποτὲ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν δικαστὴς ζήλος ἐπαυσεν, ἡ ἐν πολέμῳ γενναῖστης καὶ καρτεροψυχεῖσα ἐστέσθη.

Η τῆς Ἐλλάδος μετοχὴ εἰς τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον εἶναι τοσούτω μᾶλλον, καθότῳ προέκυψεν ἐκ τῆς κακοδουλίας εὐχρήσιμων τινῶν πολιτῶν· ἡ Ἐλλὰς μετέπειτα ἐπέθεντο δεινοτέρας συμφοράς ἀλλ' ἐξ πάσχων, ἀμυνομένων ἴσχυρῶς τῶν Καππαδοκῶν, με-

τὴν Ἀσίαν χωρῶν κρατήσεις, καὶ πολλάκις τοὺς Ῥωμαῖς τις νικήσει, ἡδουλήθη νὰ ἀνατταχτῷ κατὰ τῆς Ῥωμαῖς δυνατεῖς καὶ τὴν Ἐλλάδα διὰ τοῦ παρεγγάρου, πολίτο, Ἀθηνῶν Ἀθηνίων;, εἰς τοῦ ὄποιου τὰς κομπόρημοτύνας ἐπερειδόμενοι· οἱ Ἀθηναῖς πεπόμπουν τὴρ 'Ρωμαῖων ἡγεμονίας καταλελύσθαι πεπιστευκότες. * Ότεν ἐπεμψεν εἰς τὴν Ἐλλάδα ἐρητηγόν τὸν Ἀρχέλαον, ὅπτες με τὰς ναῦς συμπάσιον, ἐπικρατῶ τῆς θαλάσσης καὶ δουλώσας τὰς Κυκλαίδας καὶ τὰς ἀλλας νάτους, δοσι Μαλέας ἐντὸς ἔδρυνται, κατέπλευσεν εἰς Πειραιᾶ, καὶ κατέλαβεν αὐτὸν τε καὶ τὰς Ἀθηνας, καὶ ἐντεύθη μετὰ τοῦ Ἀθηνίων ὡρυμησεν εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἐνθα προσετίθεντο οἱ Λάκωνις καὶ οἱ Ἀχαιοὶ καὶ πᾶσα ἡ Βοιωτία παρεδόθη, πλὴν Θεσπίων, οὓς περικαθήμενος ἐπολιόρκει. Ο τῆς Μακεδονίας Ῥωμαῖος στρατηγὸς Σέντιος, μαθὼν τὰ αὐτόθι διατρέχοντα, ἐξέπεμψε τὸν πρεσβευτὴν αὐτοῦ Βρέττιον Σούρβην, ἀνδρας τόλμη τε καὶ φρονήσει διαφέροντα, μετὰ δυνάμεως ἐκ τοῦ προχείρου συγκροτηθείσας. Ούτος, καίτοι πολὺ καθυπερτέρων, τῶν πολεμίων δυτῶν, συγκροτεῖ τρίμερον περὶ Χαρφώνειαν μάχην, ἀποβάσαν ἀμφίρροπον, ἐπειτα, ἐνδυναμωθέντος τοῦ ἑγεμονοῦ μὲ νέας δυνάμεις, ὡρυμησε κατὰ τοῦ Πειραιῶς, καλλιστα εἰδώς, δοτι ὁ Ἀρχέλαος; θέλει οιασθῇ νὰ ἐγκωρήσῃ ἔκλων τῆς Βοιωτίας, φοβόνμενος, μήπως ἀποκοτηθεὶς θαλάσσης· ὅπερ καὶ συνέβη, ἐπανακάμψαντος τοῦ Ἀρχέλαου καὶ συσταλέντος πάλιν ἐπὶ τὴν θαλάσσαν.

Άλλη ἡδη ὁ ὑπὸ τῶν Ρωμαίων ψφισθεὶς τοῦ Μιθριδατείου πολέμου στρατηγὸς Σύλλος περπιούται εἰς τὴν Ἐλλάδα, καὶ συλλεξάμενος συμμάχους τε, γρήγαντα καὶ τροφές, ἐκ τῆς Αιτωλίας καὶ Θεσσαλίας ὥρητας εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἡς τὸ πλεῖστον μέρος μεταγωρεῖ πρὸς αὐτὸν. Διενθετήσας πάντα, ως ἔβούλετο, μεταβαλνε ἡδη εἰς τὴν Αιττικὴν καὶ ἐπιχειρεῖ τὴν ξεισιμημόνευτον ἐκείνην τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶν πολιορκίαν, καθ' οὐ θαυμάζεται ἡ ἐπιμονὴ τοῦ Ρωμαίου στρατηγοῦ.

Ο Σύλλας διειρέσας τὸν στρατὸν του εἰς δύο, μέρος μὲν περιέμψεν ἵνα πολιορκήσῃ τὸ ἄστυ, αὐτὸς δὲ μετὰ τοῦ μεγαληπτέρου μέρους τοῦ στρατοῦ ἐπολιορκεῖ τὸν Πειραιῶν πρὸς αὐτὸν. Διενθετήσας πάντα, ως ἔγγιστα τοῦ Πειραιῶς τειχῶν, ἔχόντων θύμος μὲν, ως ἔγγιστα τεσσαράκοντα πάλεων, καὶ φροδομημένων ἐκ λίθου μεγάλου καὶ τετραγώνου· ὁ δὲ ἐν αὐτοῖς Μιθριδατείος στρατὸς ἦτο πολὺ ἀνώτερος τοῦ Ρωμαίου κατὰ τε τὸ πλήθος καὶ τὴν ἀλληγ ἐποιεύετο.

Ο Σύλλας, καί τοι τοιούτων ὄντων τῶν τειχῶν, ἐπῆγε τὰς κλίμακας πολλὰ μὲν ποάττων, τολλαΐδες πάσχων, ἀμυνομένων ἴσχυρῶς τῶν Καππαδοκῶν, με-